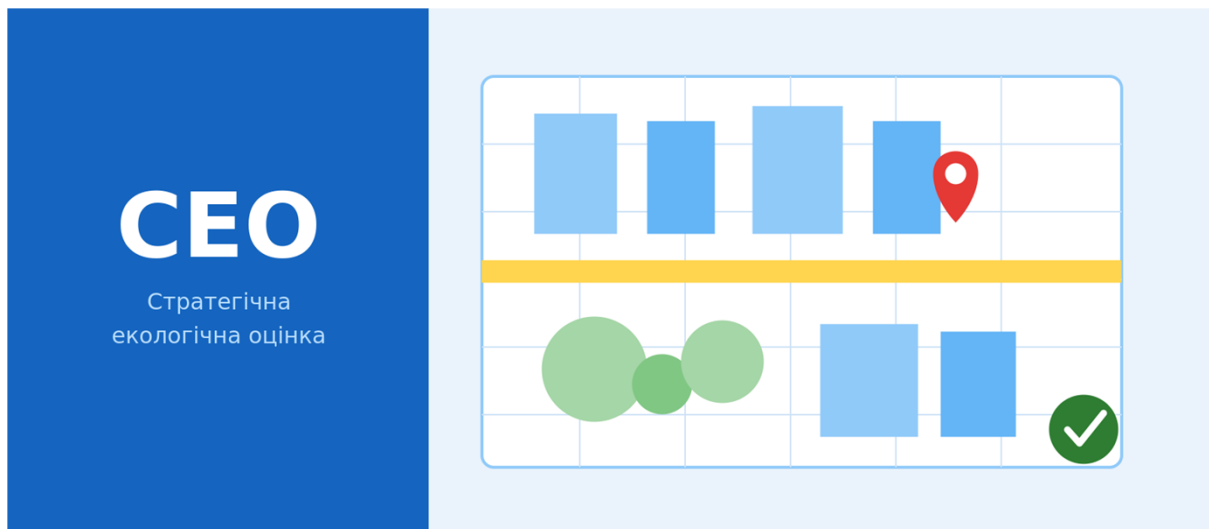

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО): як громада впливає на майбутнє своєї території

Генеральний план населеного пункту, стратегія розвитку громади чи програма розвитку інфраструктури визначають, яким буде ваше місто або село через 10–20 років: де з'являться нові житлові квартали, де залишаться парки, а де можуть виникнути виробничі зони. Перш ніж такі документи затвердять, держава вимагає перевірити, як вони вплинуть на довкілля і здоров'я людей. Це і називається стратегічною екологічною оцінкою (СЕО).

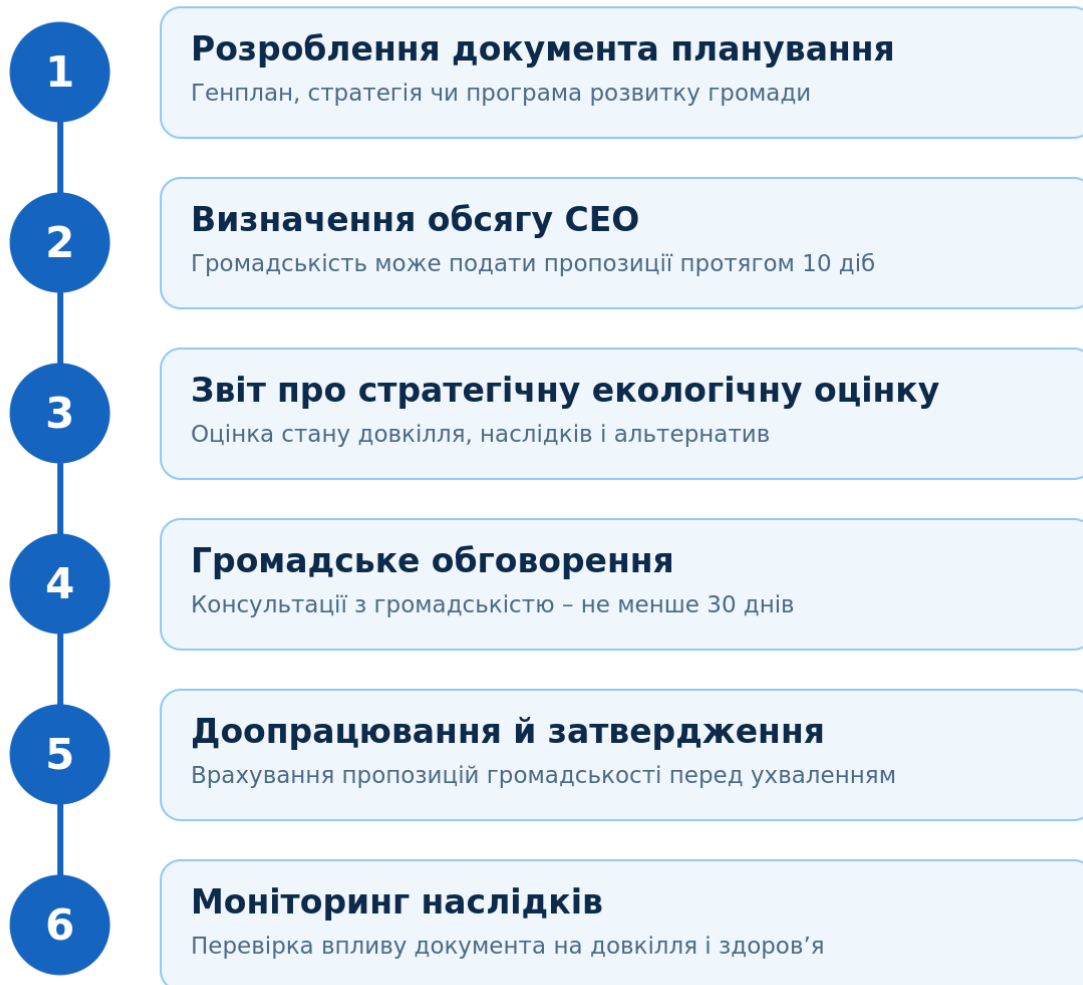
Що таке СЕО і чим вона відрізняється від ОВД

ОВД оцінює вплив конкретного проекту, наприклад будівництва заводу. СЕО ж оцінює вплив документів державного планування (ДДП) – тобто стратегій, планів і програм, які визначають напрями розвитку території чи галузі загалом: генеральні плани і плани зонування територій, стратегії розвитку громад, схеми планування територій, галузеві програми у сферах енергетики, водопостачання, транспорту, поводження з відходами тощо.

Процедуру запроваджено Законом України “Про стратегічну екологічну оцінку”. Її головна ідея – враховувати екологічні наслідки ще на етапі планування, коли можна обрати кращі варіанти, а не виправляти наслідки вже після ухвалення рішення.

Чому це стосується саме територіальних громад

Більшість документів, які підлягають СЕО, – це саме документи, що готують або замовляють органи місцевого самоврядування: генеральні плани, плани зонування, стратегії розвитку громад. Це означає, що від участі мешканців у процедурі СЕО прямо залежить, яким буде простір навколо них – де з'являться нові парки чи виробничі майданчики, як буде організовано транспорт, водопостачання та поводження з відходами.

Як відбувається процедура: коротко про кожен етап

- Орган, що готує документ планування, наприклад виконавчий комітет міської чи селищної ради, повідомляє про початок розроблення документа.
- Визначається обсяг досліджень для звіту про CEO – громадськість може подати пропозиції протягом 10 діб з дня оприлюднення відповідної заяви.
- Готується звіт про стратегічну екологічну оцінку – документ з аналізом поточного стану довкілля, ймовірних наслідків реалізації документа та розглянутих альтернатив.
- Проект документа планування разом зі звітом про CEO оприлюднюються і проводять громадське обговорення – не менше 30 днів, протягом яких кожен мешканець може подати зауваження.
- Одночасно проводяться консультації з уповноваженими органами, зокрема з уповноваженими органами у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я.
- Зауваження та пропозиції громадськості і уповноважених органів розглядаються замовником та враховуються відповідно до вимог законодавства під час доопрацювання документа, після чого його

затверджують відповідною радою, а надалі здійснюють моніторинг наслідків його виконання для довкілля та здоров'я населення.

Як долучитися

- Інформація про розроблення документів державного планування, звіти про СЕО та результати громадських обговорень оприлюднюються у Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки на платформі “ЕкоСистема”: <https://id.eco.gov.ua/>
- Оголошення про початок громадського обговорення також розміщують на сайтах і дошках оголошень органів місцевого самоврядування.
- Письмові зауваження і пропозиції можна подавати протягом усього строку громадського обговорення – особисто, поштою чи електронною поштою на адресу замовника документа.
- Якщо генеральний план чи стратегія розвитку вашої громади перебуває в розробці, варто завчасно поцікавитися в місцевій раді, коли плануються громадські обговорення.

Підсумок

СЕО – це можливість впливати на майбутнє своєї території ще на етапі задуму, а не тоді, коли рішення вже ухвалене і щось змінити складно. Чим активніше мешканці громад долучаються до обговорення генеральних планів і стратегій розвитку, тим більше шансів, що ці документи відображатимуть реальні потреби людей, які там живуть. Участь громадськості є складовою прозорого та збалансованого розвитку територіальних громад